

УДК 004.65:311.3

DOI: <http://dx.doi.org/10.11603/mie.1996-1960.2016.1.5932>

КЛАСИФІКАТОРИ АВТОМАТИЗОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ СЛУЖБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Є. Б. Лопін

Українська військово-медична академія

Було встановлено невідповідність класифікаторів, що використовуються для організації медичного обліку та звітності медичною службою Збройних Сил України, чинним загальнодержавним та відомчим нормативним та розпорядчим документам. Запропоновано змінити існуючі та впровадити нові класифікатори.

CLASSIFICATION OF THE UKRAINIAN ARMED FORCES MEDICAL SERVICE AUTOMATED INFORMATION SYSTEM

E. B. Lopin

Ukrainian Military Medical Academy

As a result of this study a discrepancy of classifiers with existing nation-wide normative documents used in the medical service of the Armed Forces of Ukraine has been revealed. The change to the used classifiers and propositions to new ones has been presented.

Вступ. Загальноприйнятим є підхід, коли процеси, що автоматизуються в межах створення інформаційних систем, представляються у вигляді сукупності абстрактних об'єктів, кожен з яких характеризується (описується) атрибутами (елементами даних). Елементи даних об'єктів, у свою чергу, містять дійсні кількісні, якісні або описові дані, тобто значення даних, які на абстрактному та фізичному рівнях (у файлах баз даних) можуть визначатись за допомогою класифікацій, тобто вичерпних і структурованих наборів описаних категорій, поданих у вигляді ієрархії за допомогою цифрових та літерних кодів.

Класифікатори, розроблені на їх основі, є важливими компонентами практично усіх автоматизованих інформаційних систем і, у тому числі, автоматизованої інформаційної системи медичної служби Збройних Сил України.

Мета дослідження: привести класифікатори, що використовуються медичною службою Збройних Сил України для організації медичного обліку та звітності, у відповідність до вимог загальнодержавних та відомчих нормативних документів.

Матеріали та методи дослідження. Впроваджені в медичній службі Збройних Сил України комп'ютерні програми, призначені для обліку пацієнтів, у тому числі медична інформаційна система «e-Здоров'я», розроблена на базі про-

дукту компанії ELEKS Software; нормативні та розпорядчі документи з питань обліку та звітності в медичній службі Збройних Сил України.

Використовувались такі методи дослідження: інформаційне моделювання, графічне моделювання реляційних впорядкованих взаємовідносин, поданих у табличному вигляді та адаптованих для зберігання в автоматизованих інформаційних системах даних.

Результати та їх обговорення. За результатами нашого дослідження виявилось, що класифікатори, використовувані у військовій медицині в Україні та запроваджені внутрішньовідомчими нормативними документами Міністерства оборони України, повністю або частково не відповідають, а іноді й суперечать прийнятним загальнодержавним класифікаціям. Цей факт частково пояснюється необхідністю узагальнення статистичних даних у звітних документах, внаслідок чого деякі класифікаційні підмножини об'єднуються між собою, а частково – фактичною відсутністю перегляду (вдосконалення, модернізації) системи медичного обліку та звітності у Збройних Силах України протягом останніх 15 років.

Так, було встановлено, що потребують приведення до вимог нормативних документів такі класифікатори:

© Є. Б. Лопін

– військових звань військовослужбовців Збройних Сил України (законодавство України про проходження військової служби);

– видів військової служби (див. законодавство України про проходження військової служби);

– контингентів пацієнтів закладів охорони здоров'я Збройних Сил України;

– можливих рішень (постанов) військово-лікарських комісій (необхідно привести до вимог).

Замість спрощеного класифікатора контингентів пацієнтів закладів охорони здоров'я Збройних Сил України, що використовується зараз, на наш погляд доцільно використовувати інші:

– класифікатор загальних соціальних статусів громадян;

– класифікацію органів державного управління;

– класифікатори спеціальних соціальних статусів громадян (або, зрозумілою мовою, пільговиків);

– класифікатор категорій постраждалих від наслідків аварії на ЧАЕС;

– класифікатор обставин радіаційного опромінення;

– класифікатор ступенів втрати працездатності, тобто груп інвалідності;

– класифікатор обставин виникнення інвалідності.

Окрім цього, на наш погляд, у медичному обліку та звітності і, відповідно, в автоматизованій інформаційній системі медичної служби Збройних Сил України потрібне запровадження інших загальноприйнятих державних класифікаторів: Національного українського класифікатора країн світу, розробленого на основі ISO 3166-1, Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України, Статистичного класифікатора організаційних форм суб'єктів економіки, Класифікатора професій та деяких інших.

У межах цього дослідження нами було розроблено програмні реалізації вказаних класифікаторів, придатні для негайного використання в медичних інформаційних системах.

Висновки. В результаті даного дослідження створено сучасний комплекс (набір) класифікаторів медичної інформаційної системи Збройних Сил України, поданий у вигляді пов'язаних реляційними взаємовідносинами фізичних (файлів) та абстрактних (структурна модель) таблиць бази даних, який дасть можливість ефективніше вирішувати проблеми сумісності з іншими медичними інформаційними системами (інших відомств) та інтеграції в систему загальнодержавних інформаційних ресурсів.